ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/νση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 631

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

ΚΟΙΝ. : Πολιτική Γραμματεία Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΘΕΜΑ: Μέτρα προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στους χώρους εργασίας.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ.2173/31-3-2021 Αναφορά.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού με την οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Συντυχάκη, Μ. Κομνηνάκα Μ. και Μανωλάκου Δ, υπόμνημα που υπογράφουν Σωματεία εργαζομένων του νομού Χανίων με το οποίο αιτούνται τη λήψη μέτρων για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των απασχολούμενων στους χώρους δουλειάς, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Σύμφωνα με τον Κώδικα Νόμων για την Υγεία & Ασφάλεια των Εργαζομένων (ΚΝΥΑΕ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010 (84 Α), η νομοθεσία για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία εφαρμόζεται στη χώρα μας, εφόσον δεν ορίζεται αλλιώς, σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα (καθώς και στα Ν.Π.Δ.Δ. και τους ΟΤΑ) και για κάθε εργαζόμενο που απασχολείται από τον εργοδότη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, περιλαμβανομένων των ασκούμενων και μαθητευόμενων (άρθρ.2 και 3).

Βασικός πυλώνας του παραπάνω θεσμικού πλαισίου είναι η νομική έννοια της αποκλειστικής ευθύνης του εργοδότη, ο οποίος υποχρεούται να εξασφαλίζει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας, να λαμβάνει μέτρα που να εξασφαλίζουν την υγεία και ασφάλεια των τρίτων (άρθρ.42 παρ.1.) και να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και (όπου προβλέπεται) ιατρού εργασίας (άρθρ. 8 παρ. 1 και 2). Οι εν γένει προστατευτικές ρυθμίσεις του θεσμικού πλαισίου για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία καταλαμβάνουν το σύνολο των εργαζομένων που απασχολούνται σε εργοδότη, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που απασχολούνται σε μορφές οργάνωσης της εργασίας σε ψηφιακό περιβάλλον (τηλεργασία) και κατά συνέπεια ο εργοδότης έχει την υποχρέωση και στην περίπτωση αυτή να εξασφαλίζει την υγεία και την ασφάλειά τους. Ο εργοδότης επιπλέον οφείλει

να έχει στη διάθεσή του μια γραπτή εκτίμηση των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους (άρθρ. 43 παρ.1). Στο πλαίσιο των ευθυνών του ο εργοδότης οφείλει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων πρόληψης, ενημέρωσης και κατάρτισης, καθώς και της δημιουργίας της απαραίτητης οργάνωσης και της παροχής των αναγκαίων μέσων καθώς και μέσων προστασίας (άρθρ. 42 παρ.5). Τα μέτρα για την ασφάλεια, την υγεία και την υγιεινή κατά την εργασία σε καμία περίπτωση δεν συνεπάγονται την οικονομική επιβάρυνση των εργαζομένων (άρθρ. 42 παρ. 10).

Ειδικότερα με την υπ΄αριθμ. 17312/Δ9. 506/04.05.2020 εγκύκλιο του ΥΠΕΚΥΠ «Μέτρα για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων στους χώρους εργασίας και την πρόληψη της διάδοσης του κορωνοϊού SARS-COV-2 κατά την άρση των περιοριστικών μέτρων» (ΑΔΑ: 92Ν546ΜΤΛΚ-09Ξ), δίνονται οδηγίες στις επιχειρήσεις ως προς τη λήψη ή τη διατήρηση ή/και βελτίωση υφιστάμενων μέτρων και πρακτικών πρόληψης και ελέγχου της διασποράς του κορωνοϊού SARS COV-2, προκειμένου να εφαρμοσθούν οι κανόνες τήρησης αποστάσεων και τα άλλα μέτρα προστασίας, όπως εξειδικεύονται κάθε φορά στις ισχύουσες ΚΥΑ (υγειονομικά πρωτόκολλα), σύμφωνα με τις εισηγήσεις των υγειονομικών αρχών, των εμπειρογνωμόνων και των κατευθυντήριων οδηγιών του ΕΟΔΥ (https://eody.gov.gr/neos-koronaios-covid-19/), έτσι ώστε αφενός να προστατευθεί η υγεία των εργαζομένων και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου και αφετέρου να διασφαλισθεί η απρόσκοπτη λειτουργία των οικονομικών και παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Επίσης, από το Υπουργείο Εργασίας σε συνεργασία με το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία έχουν δοθεί κατευθυντήριες οδηγίες για τα μέτρα πρόληψης της εξάπλωσης του κορωνοϊού σε εργασιακούς χώρους, οι οποίες βασίζονται σε αντίστοιχες οδηγίες και συστάσεις του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.), της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ) και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ), καθώς και στις προβλέψεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία.

Σκοπός των οδηγιών αυτών είναι η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των, προτεινόμενων από τον ΕΟΔΥ, μέτρων για την αντιμετώπιση και τον περιορισμό περιπτώσεων λοίμωξης από τον SARS-CoV-2 σε εργασιακούς χώρους γενικά - με την επιφύλαξη ειδικότερων προβλέψεων για συγκεκριμένα περιβάλλοντα εργασίας (π.χ. νοσοκομεία).

Εξάλλου, η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων αποτελεί όχι μόνο ένα θεμελιώδες κοινωνικό δικαίωμα που ως Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων έχουμε υποχρέωση να προστατέψουμε, αλλά και έναν δυναμικό και αποφασιστικό συντελεστή αποτελεσματικής και παραγωγικής λειτουργίας της οικονομίας μας, μια πραγματική και αποδοτική κοινωνική επένδυση.

2. Οι αρμόδιοι για τον έλεγχο εφαρμογής των γενικότερων και ειδικότερων διατάξεων υγείας και ασφάλειας στην εργασία επιθεωρητές ασφάλειας και υγείας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), από την έναρξη της ισχύος των εκτάκτων μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας (Μάρτιος 2020) ελέγχουν παράλληλα και την εφαρμογή της εκάστοτε ισχύουσας απόφασης, ανά πεδίο δραστηριότητας και επίπεδο επιδημιολογικής επιβάρυνσης, για τα μέτρα προστασίας έναντι της διασποράς του κορωνοϊού.

Συγκεκριμένα, οι έλεγχοι σε όλες τις επιχειρήσεις εστιάζονται, αφενός στην εφαρμογή της εκάστοτε ισχύουσας σε πανελλαδικό επίπεδο κοινής υπουργικής απόφασης για τα αναγκαία μέτρα πρόληψης και περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού και των εγκυκλίων με το ίδιο θέμα - που έχουν εκδοθεί από το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων και το ΣΕΠΕ και αναρτήθηκαν στο διαδίκτυο ή κοινοποιήθηκαν στους κοινωνικούς εταίρους - και αφετέρου στην εφαρμογή των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας για τη διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων (παροχή υπηρεσιών τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, σύνταξη γραπτής εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου κ.ά.), για τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές ασφάλειας των χώρων εργασίας, του εξοπλισμού εργασίας, των μέσων ατομικής προστασίας κ.ά., κατ' αντιστοιχία με τα προβλεπόμενα για την εκάστοτε ασκούμενη οικονομική δραστηριότητα.

Ενδεικτικά, ως σημεία ελέγχου στις επιχειρήσεις **αναφορικά με τα αναγκαία περιβαλλοντικά μέτρα προστασίας έναντι της διασποράς του κορωνοϊού αναφέρουμε:**

- τον έλεγχο και τη συντήρηση, βάσει προγράμματος, των συστημάτων εξαερισμού / κλιματισμού των χώρων εργασίας,
- την τήρηση απόστασης 1½ m μεταξύ των ατόμων, ή την τοποθέτηση προστατευτικών πετασμάτων (plexiglass) σε θέσεις εργασίας γραφείου όταν αυτό είναι ανέφικτο,
- τη χρήση μάσκας προστασίας της αναπνοής, από εργαζόμενους και επισκέπτες,
- τη διάθεση μέσων για τον καθαρισμό και την απολύμανση των χώρων, των επιφανειών και του εξοπλισμού εργασίας,
- την παροχή των απαραίτητων μέσων και υλικών για την ατομική υγιεινή των εργαζομένων,
- τον περιορισμό ή/και την απαγόρευση της χρήσης των ανελκυστήρων προσώπων (λειτουργία με πληρότητα 10% του κανονικού, εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες)

σε ό,τι αφορά δε τα αντίστοιχα οργανωτικά μέτρα προστασίας έναντι της διασποράς του κορονοϊού,

- την επικαιροποίηση της γραπτής εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου της επιχείρησης ώστε να συμπεριλαμβάνει τον κίνδυνο από διασπορά του κορονοϊού στους χώρους εργασίας,
- την ενημέρωση των εργαζομένων για τον κίνδυνο μόλυνσης από τον κορωνοϊό και τα αναγκαία μέτρα προστασίας από τον ιατρό εργασίας και τον τεχνικό ασφάλειας βάσει των οδηγιών του ΕΟΔΥ,
- την εφαρμογή σχεδίου διαχείρισης ύποπτου και επιβεβαιωμένου κρούσματος COVID-19 στο χώρο εργασίας σε συνεργασία με τον ΕΟΔΥ (ιχνηλάτηση επαφών, απομόνωση, διενέργεια εξέτασης ανίχνευσης κορωνοϊού στους εργαζόμενους που εκτιμάται ότι ήλθαν σε στενή επαφή με επιβεβαιωμένα κρούσματα υπό την επίβλεψη του ιατρού εργασίας) και
- την ειδική μέριμνα για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, με ατομική επίβλεψη της υγείας τους από τον ιατρό εργασίας και τοποθέτησή τους σε θέση εργασίας χωρίς επαφή με κοινό ή/και εφαρμογή τηλεργασίας όπου αυτό είναι εφικτό.

Ειδικά στα καταστήματα super market, επιπλέον των ανωτέρω αναφερομένων, ελέγχονται:

- η τήρηση της αναλογίας του ενός (1) ατόμου ανά 25 m2 εσωτερικού κύριου χώρου του καταστήματος, η αποτύπωση του μέγιστου αριθμού ατόμων γραπτά ή ηλεκτρονικά και ο τρόπος ελέγχου των ροών εισόδου-εξόδου των πελατών ώστε να μην γίνεται υπέρβαση της ως άνω μέγιστης επιτρεπόμενης αναλογίας (π.χ. με χρήση καρτών εισόδου),
- η τήρηση της απόστασης 2 m κατά την αναμονή των πελατών στα ταμεία, με σήμανση των θέσεων αναμονής επί των δαπέδων των διαδρόμων προ των ταμείων, καθώς και τοποθέτηση προστατευτικών πετασμάτων (plexiglass) στις θέσεις των ταμείων και
- η εφαρμογή απολύμανσης στα καρότσια των πελατών, τροχήλατα και μη, με βάση καθημερινό πρόγραμμα που τίθεται στη διάθεση των οργάνων ελέγχου όταν ζητηθεί.

Στατιστικά αναφέρουμε ότι, στο ανωτέρω αναφερόμενο πλαίσιο, έχουν πραγματοποιηθεί από της 1η/05/2020 έως και την 31η/03/2021 στην περιοχή ευθύνης του Τμήματος Επιθεώρησης ΑΥΕ Χανίων (Περιφερειακές ενότητες Χανίων και Ρεθύμνης) 738 έλεγχοι σε επιχειρήσεις κάθε κλάδου οικονομικής δραστηριότητας, περιλαμβανομένων 79 ελέγχων σε καταστήματα super market ή άλλα εμπορικά πολυκαταστήματα κατά τις περιόδους λειτουργίας τους.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

PANAGIOTA PANAGIOTAKOPOULOU
18.05.2021 11:03